

[Hans Rasmussen.]

produktionen også betaler slitagen af arbejdskraften.

I den periode, loven er løbende, det vil sige til 1. marts 1965, er konflikter — herunder strejker og lockouter — ikke tilladt. Men jeg tror, vi kan være tilfredse med, at lovindgrebet heller ikke går videre, end at funktionen, en vis funktion i det bevægelige lønssystem, kan bibeholdes.

Dog vil jeg gerne præcisere, at der i lovens bestemmelser er anført, at der ikke inden for overenskomstperioden på grundlag af de forhøjede normalløn- og minimumlønsatser sker en forhøjelse af lønniveauet, og i disse bemærkninger finder jeg det klart udtrykt, at man vil komme de lavtlønnede inden for overenskomstområderne til hjælp.

For nogle måneder siden fik folketingsret forelagt et forslag til lov om indseende med priser og avancer, som har været til første behandling.

Handelsministerens lovforslag havde baggrund i et almindeligt ønske om at bevare eller rettere genskabe den økonomiske balance. Ønsket herom er blevet yderligere understreget, og det er derfor, handelsministeren videre har fremsat sine forskellige forslag om udbygning af loven om indseende med priser, lov om pris- og avancementstop og lov om udbyttebegrænsning.

Det oprindelige lovforslag om indseende med priser tog sigte på at give monopoltilsynet beføjelser til at gribe ind også på vareområder, hvor der ikke forekommer konkurrencebegrænsninger i monopollovens forstand.

Denne beføjelse vil blive udvidet, hvis lovforslaget gennemføres, da monopoltilsynet får muligheder for at dekretare prisstop på indtil 3 måneder ad gangen. Inden for dette tidsrum skal forholdene på det pågældende erhvervsområde nærmere undersøges, og viser det sig, at der forekommer prisstigningstendenser, som ikke har deres dækning inden for lovforslaget, fastsættes almindelige bestemmelser om priser og avancer, som ikke må overskrides, eller monopoltilsynet vil offentliggøre retningsgivende priser.

Fra socialdemokratiets side hilser vi denne udvidelse, som er en kombination af det

midlertidige prisstop, af monopoltilsynets undersøgelser og af fastlæggelse af priser og avancer, der ikke må overskrides, med tilfredshed.

Jeg vil gerne påpege, at de varer, der falder ind under monopolloven, kan reguleres efter bestemmelserne i dennes § 24, hvorefter prisforhøjelser for varer og ydelser, som er opført på en af monopoltilsynet udarbejdet fortegnelse, ikke kan sættes i kraft uden monopoltilsynets beslutning. Denne bestemmelse har der ofte været løbet storm imod, men heldigvis er det ikke lykkedes at ændre den.

Når lovforslaget om indseende med priser nu affattes som af handelsministeren foreslået, går jeg ud fra, at handelsministeren også vil være indforstået med, at bestemmelserne i § 24 bliver anvendt i større omfang end hidtil. De nye bestemmelser i loven om indseende med priser og bestemmelsen i § 24 er jo trods alt to sider af samme sag.

I ændringsforslaget til lov om indseende med priser skærper man i øvrigt retningslinjerne for, efter hvilket grundlag monopoltilsynet kan fastsætte de priser og avancer, som ikke må overskrides. Skærperne omfatter både lovforslaget om indseende med priser og selve monopolloven.

Under gennemgangen af lovforslaget har jeg bemærket mig, at der også i den skærpede formulering holdes fast ved, at der skal tages hensyn til omkostningerne i virksomheder, der arbejder med et efter forholdene tidssvarende materiel, og som drives på normal teknisk og kommercielt hensigtsmæssig måde. Det er jo spørgsmål, der tidligere har været drøftet i folketingsret.

Efter min formening kunne man ved fastsættelsen af priser og avancer godt lægge en særlig vægt på virksomheder, der er i overkanten af gennemsnittet. Det vil medvirke til en ønskelig effektivitet af vort erhvervsliv.

Jeg er indforstået med, at de lønomkostninger, der normalt skal tages i betragtning, må være de den 25. februar 1963 gældende, med tillæg af overenskomsthjemlede forhøjelser.

I den foreliggende situation må det også være rimeligt at forhindre, at erhvervsdrivende kan henvende sig til monopol-